

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Dr. Κωνσταντίνος Κουκουζέλης

Αθήνα, 2023

Δρ. Κωνσταντίνος Κουκουζέλης

Βιογραφικό Σημείωμα

Προσωπικά στοιχεία

Επώνυμο: Κουκουζέλης
Όνομα: Κωνσταντίνος (Κώστας)
Επάγγελμα: Δικηγόρος στον Άρειο Πάγο (Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών)
Ημερομηνία γέννησης: 8 Μαΐου 1974
Τόπος γέννησης: Ελλάδα
Οικογενειακή κατάσταση: Έγγαμος, 3 παιδιά
Υπηκοότητα: Ελληνική

Email: koukouze@uoc.gr

Τωρινές θέσεις

- *Μόνιμος Επίκουρος Καθηγητής*, Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κρήτης
- *Μέλος ΣΕΠ*, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Εκπαίδευση

Ανώτατη:
2007 - 2008

Μεταδιδακτορική διατριβή στη Φιλοσοφία με τίτλο «Κοσμοπολιτικός ρεπουμπλικανισμός», επιβλέπων: Κωνσταντίνος Παπαγεωργίου, Καθηγητής Φιλοσοφίας του Δικαίου και Πολιτικής Φιλοσοφίας, Νομική Σχολή, Τμήμα Νομικής, Πανεπιστήμιο Αθηνών

2000 - 2004

PhD - Διδακτορικό δίπλωμα στη Φιλοσοφία με τίτλο «Orientation and Agency: A Kantian Account of Judgment and Normativity» (Κολέγιο Goldsmiths, Πανεπιστήμιο του Λονδίνου). Επιβλέποντες: Καθ. Howard Caygill και Δρ. Chetan Bhatt.

Εξεταστές:

Καθ. Jay M. Bernstein, New School for Social Research, Νέα Υόρκη, Ηνωμένες Πολιτείες, Τμήμα Φιλοσοφίας,

Δρ. Kimberly Hutchings, London School of Economics and Political Science, Τμήμα Διεθνών Σχέσεων, Πανεπιστήμιο του Λονδίνου

1998 – 1999

Μεταπτυχιακό Δίπλωμα **LL.M** από το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου
(Κολέγιο Queen Mary & Westfield)

Τομείς: Θεωρία και Φιλοσοφία Δικαίου (UCL)
Δίκαιο και Κοινωνική Θεωρία (LSE)
Δίκαιο Πληροφορικής (QMW)
Δίκαιο Διαδικτύου (QMW)
Δίκαιο Ηλεκτρονικών Τραπεζικών
Υπηρεσιών (QMW).

1996 – 1998 **Μεταπτυχιακό Δίπλωμα** στη Φιλοσοφία Δικαίου από το Πανεπιστήμιο
Αθηνών, Τμήμα Νομικής, με το χαρακτηρισμό «Άριστα».

Τομείς: Φιλοσοφία Δικαίου, Πολιτική Φιλοσοφία
Θεωρία Δικαίου,
Κοινωνιολογία Δικαίου.

1992 – 1996 **Πτυχίο** Νομικής από το Πανεπιστήμιο Αθηνών (Τμήμα Νομικής).

Δευτεροβάθμια:

1989 – 1992 Αποφοίτηση από το 2ο Δημόσιο Γενικό Λύκειο Καρδίτσας.

Υποτροφίες, Διακρίσεις και Βραβεία

1. 2021 Χρηματοδότηση για την συγγραφή βιβλίου, *Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών*, Δράση ΚΑΛΛΙΠΟΣ
2. 2019 Πρόγραμμα «Μικρού Μεγέθους», Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων και Έρευνας, *Πανεπιστήμιο Κρήτης*
3. Ιούλιος 2011 Fellowship για το Summer School «Justice», *Central European University, Budapest, Hungary*
4. 2007-2008 Μεταδιδακτορικός Υπότροφος *Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ)*
5. Ιούνιος 2005: *Βρετανική Ακαδημία Overseas Conference Grant no. 41438*
6. Νοέμβριος 1992: 3ο Βραβείο στον 7ο Πανελλήνιο Διαγωνισμό της *Πανελληνίας Ένωσης Συγγραφέων* στην κατηγορία «Φιλοσοφικό Δοκίμιο».
7. Δεκέμβριος 1991: 1η Διακρίση στον Πανελλήνιο Διαγωνισμό της *Ένωσης Συγγραφέων*, Θεσσαλονίκη.
8. Μάιος 1990: 1ο Βραβείο στον Πανελλήνιο Διαγωνισμό της *Ένωσης Ελλήνων Συντακτών*.

Διδακτική Εμπειρία

Προπτυχιακά

Σεπτέμβρης 2009 – ΦΚΣ, Πανεπιστήμιο Κρήτης:

Εισαγωγή στην Φιλοσοφία του Δικαίου, Rousseau: Κοινωνικό Συμβόλαιο και Αιμίλιος, Καντ: Για την Αιώνια Ειρήνη, Σύγχρονη Πολιτική Φιλοσοφία: Ισότητα, Πολιτική Ελευθερία, Κοινωνική και Πολιτική Φιλοσοφία (Υποχρεωτικό Α' έτους), Πολιτική Ανυπακοή (σεμινάριο), Δίκαιο και Λογοτεχνία (σεμινάριο), Spinoza, Tractatus Politicus (σεμινάριο), Φιλοσοφία του Διεθνούς Δικαίου (σεμινάριο).

Χειμερινό Εξάμηνο 2007-2009 - Εαρινό Εξάμηνο 2009: Ειδικός Επιστήμονας (Π.Δ. 407/80), Πανεπιστήμιο Κρήτης, «Σύγχρονη Πολιτική Φιλοσοφία: εξισωτικός φιλελευθερισμός», «Η έννοια της πολιτικής ελευθερίας», «Εισαγωγή στη Φιλοσοφία του Δικαίου», «Θεωρίες Παγκόσμιας δικαιοσύνης», «Σύγχρονη Πολιτική Φιλοσοφία: Thomas Nagel, *Equality and Partiality*»

Χειμερινό Εξάμηνο 2006-2007 - Εαρινό Εξάμηνο 2007 - Εαρινό Εξάμηνο 2008: Ειδικός Επιστήμονας (Π.Δ. 407/80), Τμήμα Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο Πάτρας. Διδασκαλία του υποχρεωτικού μαθήματος 2^ο έτους προγράμματος σπουδών «Γνωσιοθεωρία: Immanuel Kant, *Η Κριτική του Καθαρού Λόγου*», Διδασκαλία του υποχρεωτικού μαθήματος 2^ο έτους προγράμματος σπουδών «Νεότερη Ηθική Φιλοσοφία: Hume, Kant, Mill»

Εαρινό Εξάμηνο 2006 - Χειμερινό Εξάμηνο 2006-2007 - Χειμερινό Εξάμηνο 2007-2008: Ειδικός Επιστήμονας (Π.Δ. 407/80), Τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Διδασκαλία του υποχρεωτικού μαθήματος «Θεωρία Δικαίου και Θεσμών»

Φθινοπωρινή Περίοδος 2003 - Φθινοπωρινή Περίοδος 2004-Εαρινή 2005: Διδάσκων (ωρομίσθιος), Τμήμα Ιστορίας, Κολέγιο Goldsmiths, Πανεπιστήμιο του Λονδίνου. Βοηθός διδασκαλίας στο μεταπτυχιακό μάθημα του Καθ. Howard Caygill «Σύγχρονη Σκέψη» - διδασκαλία σεμιναρίων για τους Καντ, Χέγκελ, Κίρκεγκαρντ, Μπερζόν.

Φθινοπωρινή Περίοδος 2004: Διδάσκων (ωρομίσθιος), Κέντρο Πολιτισμικών Σπουδών, Κολέγιο Goldsmiths, Πανεπιστήμιο του Λονδίνου. Διδασκαλία σεμιναρίων σε μεταπτυχιακό επίπεδο στο μάθημα «Πολιτισμική Θεωρία». Διδασκαλία σεμιναρίων για τους Βάλτερ Μπένγιαμιν, Ζιλ Ντελέζ, Σ. Φρόυντ

2008 - : ΣΕΠ *Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο*, διδασκαλία της ενότητας «Πολιτικές Ιδεολογίες στον 20^ο αιώνα» - Πρόγραμμα Ευρωπαϊκός Πολιτισμός (ΕΠΟ43)

Μεταπτυχιακά

2010-2012: «Περιβαλλοντική Ηθική», ΠΜΣ Βιοηθική, Πανεπιστήμιο Κρήτης

2012- : «Μέλλοντα Πρόσωπα και Μελλοντικές Γενεές», ΠΜΣ Βιοηθική, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Επίβλεψη διπλωματικών εργασιών (πρώτος επόπτης)

Προπτυχιακές

Ιωάννα Μπαμπέ, «Ελευθερία της έκφρασης και μισαλλόδοξος λόγος», ΜΙΘΕ, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2007.

Βασίλης Σταγάκης, «Η συγκρότηση της διεθνούς κοινωνίας και η προοπτική ενός παγκόσμιου κράτους» ΦΚΣ.

Μαργαρίτα Τσάμη, «Πολιτική Ανυπακοή στο έργο του Τζων Ρωλς» ΦΚΣ.

Ελένη Δουζλατζή, «Δίκαιο και ελευθερία στους Καντ και Χέγκελ», ΦΚΣ.

Θοδωρής Σκαλιδάκης, «Αλμπέρ Καμύ: παράλογο και εξέγερση», ΦΚΣ.

Μπάμπης Σαββίδης, «Η έννοια της Πολιτικής Ανυπακοής», ΦΚΣ

Κατερίνα Μπολάνου, «Φιλοσοφία του διεθνούς δικαίου: Καντ και Ρωλς», ΦΚΣ

Φιορέλα Πρένγκα, «Φιλοσοφία της Ποινής», ΦΚΣ

Μεταπτυχιακές (ΠΜΣ «Βιοηθική»)

Ηρακλής Παντελιδάκης, «Αυτονομία και Άνοια».

Αντώνιος-Ειρηναίος Αγγελάκης, «Ασφάλεια του Κράτους και Βιολογικά Δεδομένα: Η περίπτωση της δημιουργίας και διαχείρισης Κρατικής Βιοτράπεζας»

Μαρία Σαριδάκη, «Ζητήματα Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ψυχικά Ασθενών στα πλαίσια του εγκλεισμού τους σε Ψυχιατρικά Ιδρύματα»

Γλυκερία Καλιακάτσου, «Κλιματική αλλαγή και ευθύνη προς τις μελλοντικές γενεές»

Ευαγγελία Νικολακάκου, «Περιβαλλοντική δικαιοσύνη και Υδατικοί πόροι»
Κυριακή Κρασαδάκη, «Η ηθική μέριμνα για τις μέλλουσες γενεές: η περίπτωση των γενετικά τροποποιημένων φυτών»
Ιουλία Κουδουμά, «Wrongful Life: βιοηθικές και νομικές διαστάσεις»
Σοφία Παπαγεωργίου, «Ανθρώπινη Μηχανική: γενετική ενίσχυση για το καλό της ανθρωπότητας»
Νίκος Κοσμαδάκης, «Βιοηθική και Δημοκρατία: Η νομιμοποίηση των Επιτροπών Βιοηθικής».
Ερμιόνη Δρυγιαννάκη, ««Η Αλληλεγγύη στη Δωρεά Οργάνων: Περιπτώσεις Μεταμόσχευσης από Ζώντα Δότη»
Βέρα Κριθινάκη, «Ιδιωτικότητα και δημόσια υγεία: τα ανθρώπινα δικαιώματα στην εποχή της πανδημίας»
Ευαγγελία Σπαντιδάκη, «Διαγενεακή δικαιοσύνη, βιώσιμη ανάπτυξη και κινήματα κλιματικής αλλαγής»

Επίβλεψη διδακτορικών διατριβών (πρώτος επόπτης)

Κωνσταντίνος Μπαλατσός, «Η συμβολή του πολιτικού ρεαλισμού στην φιλοσοφία των διεθνών σχέσεων», ΦΚΣ
Δημήτριος Τσίγκας, «Τα θεμέλια της ρεπουμπλικανικής πολιτικής φιλοσοφίας του Philip Pettit», ΦΚΣ

Συμμετοχή σε επταμελείς επιτροπές εξέτασης διδακτορικών διατριβών

Γεώργιος Χαραλάμπους, «Η αρχή της αυτονομίας: προϋποθέσεις, θεμελίωση και ο κανονιστικός της ρόλος στη βιοηθική», Τμήμα ΦΚΣ, Τμήματα Ιατρικής, Βιολογίας, Κοινωνιολογίας, ΠΚ, 2013
Δημήτρης Αλεξιάκης, «Πειραματισμός, αξίες και δημοκρατία στο έργο του John Dewey», Τμήμα ΦΚΣ, 2016
Κωνσταντίνα Αντιόχου, «Η διάκριση γεγονότων-αξιών και η αντικειμενικότητα της επιστήμης», Τμήμα ΦΚΣ, 2019
Χαράλαμπος Παπαδαμιανός, «Ελεύθερη βούληση και ηθική υπευθυνότητα: κριτική εξέταση των σύγχρονων συμβατοκρατικών θεωριών», Τμήμα ΦΚΣ, 2018
Δήμητρα Κουντάκη, «Ζώα και Ηθική: μία μη ανθρωποκεντρική προσέγγιση», Τμήμα ΦΚΣ, 2018
Βασίλης Χριστοδουλάκης, «Η ιδέα των οικουμενικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη θεωρία διεθνούς δικαιοσύνης του John Rawls», Νομική Σχολή, ΕΚΠΑ, 2020
Γρηγόριος Αθανασιάδης, «Η προσπάθεια ενίσχυσης, αλλαγής και υπέρβασης των ανθρωπίνων ικανοτήτων με τη χρήση των νέων βιοιατρικών μέσων: ηθική θεώρηση», Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής, ΑΠΘ, 2021
Νικόλαος-Ανάργυρος Δέδες, «Η ηθική των μεταμοσχεύσεων: βιοηθική προσέγγιση της άρνησης δωρεάς οργάνων στην Ελλάδα», Τμήμα ΦΚΣ, 2022

Επαγγελματική/Διοικητική Εμπειρία

2022- Διευθυντής του Τομέα Φιλοσοφίας, Τμήμα ΦΚΣ, Πανεπιστήμιο Κρήτης

2010- Μέλος (αναπληρωματικό) της *Εθνικής Επιτροπής Δεοντολογίας* για τις κλινικές μελέτες (ΕΟΦ, Υπουργείο Υγείας)

2018-2021 Μέλος (αναπληρωματικό) της *Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας* του Πανεπιστημίου Κρήτης

2018-2021 Μέλος (αναπληρωματικό) της *Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας* στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

2017-2018 Μέλος (αναπληρωματικό) της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης, *Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας*, Πανεπιστήμιο Κρήτης

2017-2021 Μέλος της Επιτροπής Ενστάσεων στο πλαίσιο προσκλήσεων συμβάσεων εργασίας και έργου, *Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας*, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Μέλος της Ειδικής Διδρυματικής Επιτροπής του ΠΜΣ «Βιοηθική», Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Μέλος των επιτροπών για τις κατατακτήριες εξετάσεις, μετεγγραφών, και αναγνώρισης μαθημάτων, ΟΜΕΑ, επιτροπής ενστάσεων Πρακτικής Άσκησης (ΦΚΣ, Πανεπιστήμιο Κρήτης)

2020- Μέλος της επιστημονικής επιτροπής του *SIGNUM: Ετήσια Επιθεώρηση για τις Ανθρωπιστικές και Κοινωνικές Επιστήμες*, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.

2021, 2022 Μέλος της επιστημονικής επιτροπής του 10^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας, «Επ' αρωγή», διοργάνωση Περιφέρεια Κρήτης

Κριτής για τα
Αριάδνη,
Journal of Global Ethics,
American Journal of Political Science,
Social Theory and Practice,
Philosophy & Social Criticism,
Studies in Social and Political Thought,
Synthesis Philosophica (Croatian Journal of Philosophy),
Βιοηθικά (Επιθεώρηση της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής),
Journal of Social Philosophy,
Polish Journal of Aesthetics,
Public Realm: Journal of Political Philosophy

Κριτής προτάσεων βιβλίων για τον εκδοτικό οίκο Springer-Verlag

2011, 2012 Εξωτερικός κριτής μεταπτυχιακών υποτροφιών εξωτερικού για το *Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών*

2007 Συμμετοχή στο ερευνητικό πρόγραμμα ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ II του Πανεπιστημίου Αθηνών (Νομική Σχολή)

Ιανουάριος 1995 – Μάιος 1995: Συνεργάτης ερευνητής στο Ελληνικό Ινστιτούτο Αμυντικής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ).

Τομείς Διδασκαλίας και Έρευνας

Τομείς Ειδίκευσης: Πολιτική Φιλοσοφία και Φιλοσοφία Δικαίου, Ιμμάνουελ Καντ, κοσμοπολιτισμός, Θεωρίες παγκόσμιας δικαιοσύνης, διαγενεακή δικαιοσύνη, κλιματική αλλαγή

Τομείς Ικανότητας: Ηθική Φιλοσοφία, Βιοηθική

Δημοσιευμένες εργασίες από έρευνα και ακαδημαϊκή δραστηριότητα

- Βιβλία

2004 *ORIENTATION & AGENCY: A Kantian Account of Judgment and Normativity*, Διδακτορική διατριβή, University of London

Αναφορές

Κώστας Σταμάτης, *Κριτική Θεωρία Δικαιοσύνης*, Αθήνα: Σαββάλας, 2011, σελ. 127

2023 *ΠΟΛΕΜΟΣ & ΕΙΡΗΝΗ: ΚΛΑΣΙΚΟΙ ΣΤΟΧΑΣΤΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΘΟΥΚΥΔΙΔΗ ΣΤΟΝ ΜΙΑ*, Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.

- Μετάφραση και επιστημονική επιμέλεια

2020 Gerald Postema, «Προδίδουμε τη δημοκρατία;» *Athens Review of Books*, Σεπτέμβρης

2019 Samuel Scheffler, *Θάνατος και η Ζωή Μετά*, Αθήνα: Αρσενίδης, επιμέλεια, απόδοση, επίμετρο.

2011 Thomas Nagel, *Ισότητα και Μεροληψία*, Αθήνα: Εκκρεμές, εισαγωγή, μετάφραση (μαζί με τον Π. Φλέσσα)

Βιβλιοκρισίες

Αντώνης Χατζημωυσής, «Το νόημα της ισότητας» *The Athens Review of Books*, τχ. 22, Οκτώβριος 2011

Μαγδαληνή Τσεβρένη, «Νέοι σοσχετισμοί πολιτικής και ηθικής» *Η Καθημερινή της Κυριακής*, 27-11-2011

- Κεφάλαια σε συλλογές, πρακτικά συνεδρίων και λεξικά

2023 'Climate change and social movements' in Marcello Di Paola & Gianfranco Pellegrino (eds.), *SPRINGER HANDBOOK ON THE PHILOSOPHY OF CLIMATE CHANGE*, Springer, υπό δημοσίευση

2023 «Ο John Rawls για την διαγενεακή δικαιοσύνη και το φυσικό περιβάλλον» στο Λία Μελά (επιμ.), *ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΖΟΝΤΑΣ ΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ*, Αθήνα: Νήσος, υπό δημοσίευση.

2023 «Ο Ρουσσώ και η φιλοσοφία των διεθνών σχέσεων» στο Κ. Αρβανιτόπουλος, Α. Γκόφας, Γ. Ευαγγελόπουλος (επιμ.), *ΚΛΑΣΙΚΟΙ ΣΤΟΧΑΣΤΕΣ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ*, Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο, υπό δημοσίευση

2022 «Η ευρωπαϊκή μεταναστευτική πολιτική ανάμεσα σε αρχές και αξίες» στο Α. Δημητριάδη, Χ. Μαλαμίδης (επιμ.), *ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΗ «ΚΡΙΣΗ»*, Αθήνα: Νήσος, σελ. 31-51.

Αναφορές

Ρόζα Βασιλάκη, «Στο όνομα της Ευρώπης: η εργαλειοποίηση των αξιών και η απανθρωποποίηση των «άλλων»» στο Α. Δημητριάδη και Χ. Μαλαμίδης (επιμ.), *Ευρωπαϊκές αξίες και προσφυγική «κρίση»*, Αθήνα: Νήσος, 2022, 75.

Χαρίλαος Πλατανάκης, «Αρχαία φιλοξενία ως συσχετιστική υποχρέωση και μεροληπτικό καθήκον» στο Α. Δημητριάδη και Χ. Μαλαμίδης (επιμ.), *Ευρωπαϊκές αξίες και προσφυγική «κρίση»*, Αθήνα: Νήσος, 2022, 113.

Κωνσταντίνος Α. Παπαγεωργίου, «Ακριβοδικαία ευθύνη για τους πρόσφυγες και (ευρωπαϊκή) αλληλεγγύη» στο Α. Δημητριάδη και Χ. Μαλαμίδης (επιμ.), *Ευρωπαϊκές αξίες και προσφυγική «κρίση»*, Αθήνα: Νήσος, 2022, 208.

2022 'Reclaiming cosmopolitan citizenship: migrants' protests and border controls' in M. Kousis, A. Chatzidaki, K. Kafetsios (eds.), *CHALLENGING MOBILITIES IN AND TO THE EU DURING TIMES OF CRISES: THE CASE OF GREECE*, Springer, σελ. 185-198.

Αναφορές

Evthymios Papataxiarchis, 'An Ephemeral Patriotism: The Rise and Fall of 'Solidarity to Refugees' in M. Kousis, A. Chatzidaki, K. Kafetsios (eds.), *Challenging Mobilities in and to the EU during Times of Crises: The Case of Greece*, Springer

M Paschou, A Loukakis, M Kousis, 'Political Claims and the So Called 'Refugee Crisis' in the Greek Public Sphere, 2015-16' in M. Kousis, A. Chatzidaki, K. Kafetsios (eds.), *Challenging Mobilities in and to the EU during Times of Crises: The Case of Greece*, Springer

2020 «Ποινικό δίκαιο και ελευθερία της βούλησης: η περίπτωση του H.L.A. Hart» στο Κωνσταντίνος Σαργέντης (επιμ.), *ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΒΟΥΛΗΣΗ*, Αθήνα: Ευρασία, σελ. 55-71.

2020 'Global Justice and Equality' στο Mortimer Sellers & Stephen Kirste (eds.), *ENCYCLOPEDIA OF THE PHILOSOPHY OF LAW AND SOCIAL PHILOSOPHY*, Springer.

2019 «Wrongful life: μεταξύ διορθωτικής και διανεμητικής δικαιοσύνης» στο ΜΝΗΜΗ ΘΑΝΑΣΗ Κ. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΥ, Αθήνα: Αντ. Σάκκουλας, Τόμος I, σελ. 817-848.

2019 ΕΠΙΜΕΤΡΟ στο Samuel Scheffler, *Θάνατος και η Ζωή Μετά*, Αθήνα: Αρσενίδης, σελ. 271-285.

2019 'Republicanism and Cosmopolitanism: A Kantian reconciliation' in Garrett Brown, and Aron Telegdi-Csetri (eds.), *KANT' S COSMOPOLITICS*, Edinburgh: Edinburgh University Press, pp. 70-93.

2018 'Migrants' protests, borders and the paradox of citizenship' in E. Paris & T. Caraus (eds.), *MIGRATION, PROTEST MOVEMENTS & THE POLITICS OF RESISTANCE*, London: Routledge, σελ. 51-72

Αναφορές

Marie Hermanova, 'Mobility as an act of radical cosmopolitanism' in *Gender A Vykzum (Gender and Research)*, 20 (1), 2019, 149-154 (in Czech).

Anders Nima Lien, 'Counterpublic Discourses', PhD in Sociology, Nord University, Norway, 2021

2016 'The 'Foundations' of Political Cosmopolitanism' in Elena Paris and Tamara Caraus (eds.), *RE-GROUNDING COSMOPOLITANISM*, London: Routledge, σελ. 223-239.

Αναφορές

Luiza Maria Filimon, *The Poststructuralist theory in International Relations*, PhD Thesis, National University of Political Science & Public Administration, Bucharest, 2017

2015 'Human Rights, International Law and Cosmopolitanism' in Dan Lazea, Tamara Caraus (eds.), *COSMOPOLITANISM WITHOUT FOUNDATIONS*, Zeta Books, pp. 163-187

2015 'Contestatory cosmopolitan citizenship: The legacy of Martin Luther King' in Tamara Caraus and Camil Parvu (eds.), *COSMOPOLITANISM AND THE LEGACIES OF DISSENT*, London/New York: Routledge, σελ. 134-153

2013 «Κλιματική αλλαγή και κοινωνική δικαιοσύνη» στο *ΘΕΜΑΤΑ ΒΙΟΗΘΙΚΗΣ*, Σταυρούλα Τσινόρεμα και Χρήστος Λούης (επιμ.), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, σελ. 459-480.

Αναφορές

Σταυρούλα Τσινόρεμα, «Φύση, βιοτεχνολογία και ηθική» στο *Θέματα Βιοηθικής*, Στ. Τσινόρεμα και Χ. Λούης (επιμ.), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2013, σελ. 401.

Κώστας Σταμάτης, *Φιλοσοφία και Οικολογική Ηθική*, Αθήνα: Νήσος, 2013, σελ. 27, 128

2012 'Republican citizenship and public use of reason from a cosmopolitan point of view' in Aron Telegdi-Csetri and Viorela Ducu (eds.) *COSMOPOLITANISM AND PHILOSOPHY IN A COSMOPOLITAN SENSE*, Bucharest: New Europe College, σελ. 107-124

Αναφορές

Telegdi-Csetri, Áron. "Cosmopolitanism and the public use of Reason." *Annals of the University of Craiova: Filosofie*, no 30, 2 (2012), p. 63.

2011 «Τι απαιτεί τελικά η δικαιοσύνη από εμάς; Θεσμικό πλαίσιο και εξισωτικό ήθος» εισαγωγή στο Thomas Nagel, *ΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΜΕΡΟΛΗΨΙΑ* εκδόσεις Εκκρεμές, Αθήνα.

2011 'Liberal Internationalism and global social justice' in Heather Windos and Nicola Smith (eds.), *GLOBAL SOCIAL JUSTICE*, London: Routledge, σελ. 29-41

Αναφορές

B.B. Gonzalez, *Justicia Global y responsabilidades individuales*, Tesina, Centro de Investigacion y Docencia Economicas, A.C., Mexico, 2013

2011 Λήμματα στο Deen K. Chatterjee (ed.), *ENCYCLOPEDIA OF GLOBAL JUSTICE*, Springer Publishers, 'Patriotism' (1000 words), 'Thucydides' (500 words)

Αναφορές

J. Ali Malik, 'Diluted Federalism, the Cause of Spoiled Nationalism' in *Journal of Politics and International Studies*, Vol. 3 (2), 2017, p. 1.

2009 Λήμματα 'Καντ', 'German idealism', 'Walter Benjamin' (500 λέξεις στο καθένα) στο Beth Lord and John Mullarkey (eds.), *THE CONTINUUM COMPANION TO CONTINENTAL PHILOSOPHY*, London: Continuum Press.

2008 'Kant on Reason's need and publicity' στο Valerio Rohden, Ricardo Ribeiro Terra, Antonio de Almeida (eds.), *AKTEN DES X INTERNATIONALEN KANT-KONGRESSES/PROCEEDINGS OF THE X INTERNATIONAL KANT CONGRESS*, Berlin, New York: Walter de Gruyter, Band 4, σελ. 469-478

2007 'Cosmopolitan Republicanism: freedom and responsibility' στο K. Boudouris (ed.), *VALUES & JUSTICE IN THE GLOBAL ERA*, Vol. I, Athens: Ionia Publications, σελ. 125-137

Αναφορές

Κώστας Σταμάτης, *Κριτική Θεωρία Δικαιοσύνης*, Αθήνα: Σαββάλας, 2011, σελ. 377

Κωνσταντίνος Παπαγεωργίου, *Πόλεμος και Δικαιοσύνη*, Πόλις, 2008, σελ. 409

2006 'Kant's notion of 'independence' as political freedom' in Nebil Reyhani (ed.), *IMMANUEL KANT: ESSAYS PRESENTED AT THE MUGLA UNIVERSITY INTERNATIONAL KANT SYMPOSIUM*, Ankara/Turkey: Vadi Yayinlari, pp. 547-559 [ISBN: 975-6768-77-0]

- Άρθρα/Επιστημονικές δημοσιεύσεις σε περιοδικά με κριτές:

2021 «Δημόσια Υγεία και Ιδιωτικός Βίος στην εποχή της πανδημίας: πρώτες σκέψεις» στο *ΔΙΑ-ΛΟΓΟΣ: ΕΠΕΤΗΡΙΔΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ*, Τόμος 11, σελ. 154-175.

2019 «Πόλεμος και Ειρήνη στον Jean Jacques Rousseau» στο *ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ*, Τόμος 45, σελ. 59-89 διαθέσιμο στο <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/hpsa/article/view/22313/0>

Αναφορές

Κων/νος Παπαγεωργίου, «Ο Καντ, ο κόσμος των κρατών και η οικουμένη» *Athens Review of Books*, Μάιος 2020, τχ 117, σελ. 24.

2019 «Τόλμησε να μη γνωρίζεις». Το δικαίωμα στην άγνοια των γενετικών πληροφοριών» στο *ΒΙΟΗΘΙΚΑ: Επιθεώρηση της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής*, Τόμος 5, τεύχος 2, σελ. 1-17 διαθέσιμο στο <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/bioethica/article/view/21576>

Αναφορές

S. Luyza Marchesini Stival, *O Direito de Não Ser Informado*, PhD Thesis, University of Coimbra, Faculty of Law, 2021.

2017 'Climate change social movements and cosmopolitanism' in *GLOBALIZATIONS*, Vol. 14, no 5, pp. 746-761, Routledge, διαθέσιμο στο <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14747731.2016.1217621>

Αναφορές

Ahmet ÖZGÜLTEKİN, 'YEŞİL EKONOMİDE İKLİM ADALETİNİN VE YOKSULLUĞUN BİRLİKTE ELE ALINMASI ÜZERİNE BİR İNCELEME', *Yönetim Bilimleri Dergisi/Journal of Administrative Sciences*, Sayı/No: Özel (2022), pp.: 218-240

Sol Agin, 'Communicating climate action: Combining action repertoires and linguistic repertoires in social movement message construction' PhD Thesis, Karlstad University, Sweden, 2022.

L. Terren and R. Soler-i-Martí, "Glocal" and Transversal Engagement in Youth Social Movements' in *Frontiers in Political Science*, Vol. 3 (2021),

J.M. Nguyen, 'Cosmopolitan Intergenerational Justice and Climate Change' PhD Thesis, University of California, Irvine, 2021, p. 226.

Robert Holton, 'Capitalism and Cosmopolitanism' in V. Cicchelli and S. Mesure (eds.), *Cosmopolitanism in Hard Times*, Brill, 2020, p. 384.

Caer Smyth, 'Being Reasonable: How do rationalist assumptions affect the treatment of the environment in decision making processes' PhD Thesis, School of Law, Cardiff University, 2020.

Oman Sukmana, 'Phases and Dynamics of Social Movement Process in Indonesia' *Budapest International Research and Critics Institute-Journal (BIRCI-Journal)* Volume 3, No 2, May 2020, 1413-1425

Pradip Swarnakar, 'Climate Change, Civil Society, and Social Movement in India' in N. Dubash (ed.), *India in a Warming World*, New Delhi: Oxford University Press, 2019, 266.

M. Torre-Schaub (dir.), *Les dynamiques du contentieux climatique: usages et mobilisations du droit pour la cause climatique*, Rapport Final du Recherche, Dec. 2019.

Christel Cournil. " Les droits fondamentaux au service de l'émergence d'un contentieux climatique contre L'état, Des stratégies contentieuses des requérants à l'activisme des juges ". Mare et Martin, *Quel(s) droit(s) pour les changements climatiques*, pp. 185-215, 2018.

EM Croeser, 'From climate change to climate action to climate justice', PhD Thesis, University of Tasmania, 2018.

J. Kluttz & P. Walter, 'Conceptualizing Learning in the Climate Justice Movement' in *Adult Education Quarterly*, Jan 2018

Christel Cournil, 'Les convergences des actions climatiques contre l'Etat. Etude compare du contentieux national' in *Revue Juridique de l'Environnement*, Vol. 42 (2017), pp. 245-261

2016 «Ανθρωπότητα, Μελλοντικές γενεές και Βιοηθική» στο *BIOETHICA: Επιθεώρηση της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής*, Τόμος 2, Τεύχος 1, σελ. 5-15 διαθέσιμο στο http://www.bioethics.gr/images/pdf/JOURNAL/BIOETHICA_Vol_2_Issue_1_final.pdf

2015 'Autonomy & Duties regarding non-human nature' in *SYNTHESIS PHILOSOPHICA (CROATIAN JOURNAL OF PHILOSOPHY)*, Vol. 59, no 1, pp. 61-72 διαθέσιμο στο <http://www.hrfd.hr/documents/syn-59-06-koukouzelis.pdf>.

Αναφορές

Amadi C.C. et al., 'Immanuel Kant on Duty towards Non-Human Animals: A Critical Evaluation' *International Journal of Innovative Science and Research Technology*, Vol. 7, no 2 (2022), pp. 412-417.

Δήμητρα Κουντάκη, *Ζώα και Ηθική*, Αθήνα: Σμίλη, 2019, σ. 47-48, 119.

2012 'Sustainable development, liberty and global social justice' στο *PUBLIC REASON: JOURNAL OF POLITICAL AND MORAL PHILOSOPHY*, Vol. 4, nos. 1-2 December, σελ. 165-181.

Αναφορές

Jessica Guth, 'Social Justice: Education for Sustainable Development in Law Schools' in C. Ashford and P. McKeown (eds.), *Social Justice and Legal Education*, Cambridge Scholars Publishing, 2018, 302.

Fabio Zagorari, Stella Tsani, Sotiris Mavrikis, Phoebe Koundouri, 'Common Environment Policies in Different Sustainability Paradigms: Evidence From the Baltic, Adriatic, and Black Seas' in *Frontiers in Marine Science*, 2018

Fabio Zagonari, 'Responsibility, inequality, efficiency and equity in four sustainability paradigms' in *Quaderni - Working Paper DSE No 2001 Università di Bologna*, 2017

Kopnina, Helen, and Brett Cherniak. "Neoliberalism and justice in education for sustainable development: a call for inclusive pluralism." *Environmental Education Research* (2016): 1-15.

Oduk, Florence. *Socially inclusive development under the devolved system of Government; towards a green economy in Kenya*. Diss. University of Nairobi, 2015.

2009 'Liberal internationalism, cosmopolitanism and social justice' στο *JOURNAL OF GLOBAL ETHICS*, ειδικό τεύχος για την «παγκόσμια κοινωνική δικαιοσύνη», Vol. 5, no. 2, August, σελ. 97-108

Αναφορές

Uchenna Okeja, 'Introduction: Globalizing or Transcending Global Justice?' in *African Philosophy and Global Justice*, Routledge, 2019

Κων/νος Παπαγεωργίου, *Οι Πρόσφυγες και τα καθήκοντά μας απέναντί τους*, Πόλις, 2017, σελ. 36.

Helen Lauer, 'Global Justice as Process' *Philosophical Papers*, Vol. 46, no 1 (2017), 163-189

Κων/νος Παπαγεωργίου, «Κανονιστικά ενσωματωμένη ισότητα» στο *Τιμητικός Τόμος Φίλιππου Δωρή*, Αθήνα: Αντ. Σάκκουλας, 2015, σ. 1085

Helen Lauer, 'Prospects for creating global justice consensually: suggestions from models of indigenous African governance' in *African Journal of Governance and Development*, Vol. 2, no 1 (2013), pp. 15-27

López, Isabel Tamarit. "El papel de los derechos humanos en las propuestas de justicia global de Thomas Pogge y el enfoque de la capacidad de Amartya Sen." *Ética del desarrollo humano y justicia global*: 439.

Reiter, S. L. "Moral Loopholes in the Global Economic Environment: Why Well-Intentioned Organizations Act in Harmful Ways." (2011).

Maffettone, Pietro. *The coherence and defensibility of Rawls' law of peoples*. Diss. The London School of Economics and Political Science (LSE), 2013.

Sánchez, Carlos Zorro. "Ética y Responsabilidad social en el mundo globalizado." (2011).

2009 'Rawls and Kant on the public use of reason' στο *PHILOSOPHY & SOCIAL CRITICISM*, SAGE Publications, Vol. 35, no. 7, σελ. 839-865

Αναφορές

Lorenna Fyama Pereira Marques, 'Sobre os usos da razão: Um debate entre o uso público da razão de Kant e a razão pública de John Rawls' *Studia Kantiana*, Vol. 19, no 3 (2021).

Bo Fang, 'Kant's Political Philosophy as *ausubende Rechtslehre*' *Kant Yearbook*, Vol. 13, no 1 (2021), W. deGruyter, p. 43.

J.S. Wiewiura, 'The Ground of Legitimacy: An Investigation of the Public Sphere as Political Semantics' PhD Dissertation, University of Copenhagen, 2020, p. 44.

Yi Deng, 'Kant's Publicity Principle as Dynamic Consent' in Violetta L. Waibel, Margit Ruffing & David Wagner (eds.), *Natur Und Freiheit. Akten des XII. Internationalen Kant-Kongresses*. De Gruyter. pp. 2305-2312 (2018)

S. Wong, (2018) 'The roles of the moral and the political in the philosophies of Kant and Rawls' Doctoral Dissertation, Dept. of Religion and Philosophy, Hong Kong Baptist University, pp. 80-81.

K. Bakarar, (2018) On Hypothetical Contracts [Doctoral Diss., Duquesne University], σελ. 217.

Chwistek, Benjamin (2017) *A Study of Political Myth and Political Violence through the work of Georges Sorel, Walter Benjamin, and Carl Schmitt*. PhD thesis, University of York.

Bo Fang, *Politischer Reformismus: Ein philosophischer Entwurf Immanuel Kants*, Konigshausen & Neumann, 2014, p. 198.

W. Sweet (ed.), *Modern Political Thought from Hobbes to Maritain*, The Council for Research and Values and Philosophy, Washington, 2012, p. 171 <https://www.crvp.org/publications/Series-1/I-47.pdf>

Underation, Chris. "The Art of the Impossible: Obama, Rawls and American Healthcare." *American Communication Journal* 14.1 (2012): 18-32.

Coalwell, Chelsea. *The Millennium Development Goals: Changing the Way We Do Development*. Diss. Regis University, 2011.

Jang, Dong-Jin. "'Rawls' Public Reason Reinterpreted: Construction, Reconstruction, and Overlapping Consensus of a Political Conception of Justice." *The Australian Political Studies Association Annual Conference, University of Sydney Paper*. 2014.

Jang, Dong-Jin, 'Public Reason in Korean Democracy' *Korean Political Science Review*, Vol. 46, no 6 (2012), 7-29.

Ryan Tolkin, *Public reasons or public justification: conceptualizing "can" and the elimination of exclusion in politics*, PhD Thesis, University of Victoria, 2011.

2008 'Neutrality, religious symbols and the question of a European public sphere' in *POLITICS IN CENTRAL EUROPE*, Vol. 4, no. 2, December, σελ. 41-60 [ISSN 1801-3422]

Αναφορές

Dominic McGoldrick, 'Religious Symbols and State Regulation: Assessing the Strategic Role of the European Court of Human Rights', in J. Temperman et al. (eds.), *The European Court of Human Rights and the Freedom of Religion or Belief*, Brill, 2019

De Clercq, Eva. *The Seduction of the Female Body: Women's Rights in Need of a New Body Politics*. Palgrave Macmillan, 2013.

Bunker, Pamela Ligouri. "8 Crisis in Europe." *Global Criminal and Sovereign Free Economies and the Demise of the Western Democracies: Dark Renaissance*, Routledge, 2014: 188.

Dominic McGoldrick, 'Religion in the European Public Square and in European Public Life - Crucifixes in the Classroom?' in *Human Rights Law Review*, Vol. 11, no 3, (2011): 454

2007 (με τον S. Olma) 'Life's (re-)emergences', εισαγωγή σε συλλογή δοκιμίων στο *THEORY, CULTURE & SOCIETY*, Vol. 24, no 6, November, Sage Publications, σελ. 1-17

Αναφορές:

Boukje Cnossen, 'Creative work, self-organizing and autonomist potentiality' *European Journal of Cultural Studies*, Vol. 24, no 2 (2021), at 395.

M.M. Velasquez & F.T. Serrano, 'The Last Lesson of Michel Foucault' in *Athenea Digital*, Vo.. 19, no 2 (2019), p. 2.

Blackman, Lisa. "Embodying affect: Voice-hearing, telepathy, suggestion and modelling the non-conscious." *Body & Society* 16.1 (2010): 163-192.

Heaphy, Brian, Carol Smart, and Anna Einarsdottir. *Same sex marriages: new generations, new relationships*. Palgrave Macmillan, 2013.

Hannah, Matthew G. "Biopower, life and left politics." *Antipode* 43.4 (2011): 1034-1055.

Pyyhtinen, Olli. *Simmel and the Social*. Basingstoke and New York: Palgrave Macmillan, 2010.

McStay, Andrew. *The mood of information: a critique of online behavioural advertising*. A&C Black, 2011.

Hynes, Maria. "The ethico-aesthetics of life: Guattari and the problem of bioethics." *Environment and Planning A* 45.8 (2013): 1929-1943.

Crandall, Jordan. "An Actor of the Street: Events, Agencies, and Gatherings." *SubStance* 40.3 (2011): 49-66.

Lulka, David. "The lawn; or on becoming a killer." *Environment and planning D: Society and Space* 30.2 (2012): 207-225.

Karfakis, Nikolaos. *The biopolitics of chronic fatigue syndrome*. Diss. University of Leicester, 2013.

Pyyhtinen, Olli. "From metaphysics as dogma to metaphysics as life." *Process Studies* 38.2 (2009): 253-278.

2006 'Disoriented Immanence: Panos Karnezis' *The Maze* in *WORKING PAPERS OF CULTURAL HISTORY AND CONTEMPORARY THOUGHT*, Department of History, Goldsmiths College, University of London διαθέσιμο στο <http://www.goldsmiths.ac.uk/departments/history/news-events/koukouzelis-working-paper.pdf>

Αναφορές

Georganta, Konstantina. "Home and Displacement: The Dynamic Dialectics of 1922 Smyrna." *Synthesis* 5 (2013): 139.

2005 'Kant on the Rationality of Moral Judgment' στο *HEKMAT VA FALSAFEH (WISDOM AND PHILOSOPHY)*, Vol. 1, no. 2, Allameh Tabatabaiee University, Philosophy Dept. Tehran, Iran, σελ. 19-30 [ISSN: 1735-3238]

2001 (με τον Γ. Λέτσα) «Νομικός Θετικισμός: Από την ηθική ουδετερότητα στην κοινοτοπία» στο *ΙΣΟΠΟΛΙΤΕΙΑ: Επιθεώρηση Φιλοσοφίας Δικαίου, Ηθικής και Πολιτικής Φιλοσοφίας*, Τόμος V, τεύχος 1, Απρίλιος 2001, εκδόσεις Α. Σάκκουλας, σελ. 233-269.

Αναφορές

Ανδρέας Τάκης, *Η Ηθική Αδιαφορία του Νόμου*, Αθήνα: Πόλις

Παύλος Σούρλας, *Δίκαιο και Δικανική Κρίση*, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2017, σελ. 179

Παύλος Σούρλας, *Ρυθμίζοντας τα του βίου*, ΠΕΚ, 2020, σελ. 37

- Κριτικά δοκίμια και βιβλιοκριτικές

2021 «Η Βιοηθική και ο Νόμος» *ATHENS REVIEW OF BOOKS*, Απρίλιος

2020 «Ο Χανς Κέλσεν για τη Δικαιοσύνη» *ATHENS REVIEW OF BOOKS*, Ιούνιος

2019 «Καμύ και Ντοστογιέφσκι» *ATHENS REVIEW OF BOOKS*, Μάρτιος

2018 «Πρόσφυγες και Δικαιοσύνη» *ATHENS REVIEW OF BOOKS*, Οκτώβριος

2018 «Ο Αλμπέρ Καμύ για τη ζωή, την Δικαιοσύνη και την Ευρώπη» *ATHENS REVIEW OF BOOKS*, Απρίλιος

2018 Βιβλιοκριτική στο S. Matthew Liao & Colin O'Neil (eds.), *Current Controversies in Bioethics*, Routledge, 2017 στο *METAPSYCHOLOGY ON LINE BOOK REVIEWS*, Vol. 22, no.8, στο

http://metapsychology.mentalhelp.net/poc/view_doc.php?type=book&id=8035&cn=135 [ISSN: 1931-5716]

2017 «Γνώση και ευθύνη ή τα παράδοξα του Ντόρρενματτ» *ATHENS REVIEW OF BOOKS*, Νοέμβριος

2015 Βιβλιοκριτική στο Ronald Dworkin, *Η Επικράτεια της Ζωής*, μετάφραση Φίλιππου Βασιλόγιαννη, στο *ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ*, τεύχος 33, Μάϊος

2014 Review of Lea Ypi, *Global Justice and Avant-Garde*, OUP, 2011 in *PHILOSOPHY IN REVIEW/Canadian Philosophical Reviews*, 34 (1-2), pp. 24-26

2011 Βιβλιοκριτική του J. Uleman, *Introduction to Kant's Moral Theory*, Cambridge University Press, 2010 in *METAPSYCHOLOGY ON LINE BOOK REVIEWS*

2009 Βιβλιοκριτική του Thom Brooks and Fabian Freyenhagen (eds.), *The Legacy of John Rawls*, Continuum, 2005 στο *METAPSYCHOLOGY ON LINE BOOK REVIEWS*, Vol. 13, no. 6, Feb. 3, διαθέσιμο στο <http://www.mentalhelp.com/books> [ISSN: 1931-5716]

2008 Βιβλιοκριτική του James Bohman, *Democracy across Borders*, MIT Press, 2007 στο *PHILOSOPHY IN REVIEW/Canadian Philosophical Reviews*,

2007 Βιβλιοκριτική του Tom Campbell, *Rights: A Critical Introduction*, Routledge, 2006 στο *METAPSYCHOLOGY ON LINE BOOK REVIEWS*, Vol. 11, no 9, 27/2/2007

2006 Βιβλιοκριτική του Joshua Gert, *Brute Rationality: Normativity and Human Action*, Cambridge: Cambridge University Press, 2004 στο *METAPSYCHOLOGY ON LINE BOOK REVIEWS*, Vol. 10, no. 26, June 27th, διαθέσιμο στο <http://www.mentalhelp.com/books> [ISSN: 1931-5716]

2006 Βιβλιοκριτική του Filimon Peonidis, *Autonomy and Sympathy: A Post-Kantian Moral Image*, University Press of America, 2005, στο *BRITISH JOURNAL FOR THE HISTORY OF PHILOSOPHY*, Routledge, Τομ. 14, Τεύχος 3, σελ. 543-547 [ISSN: 0960-8788]

2005 Βιβλιοκριτική του Todd May, *Gilles Deleuze: An Introduction*, Cambridge: Cambridge University Press, 2005 στο *METAPSYCHOLOGY ON LINE BOOK REVIEWS*, Τόμος 9, τεύχος 34, διαθέσιμο στον διαδικτυακό τόπο <http://www.mentalhelp.com/books> [ISSN: 1931-5716]

2005 Βιβλιοκριτική του Gary Banham, *Kant's Practical Philosophy: From Critique to Doctrine*, London: Macmillan, 2002 στο *BRITISH JOURNAL FOR THE HISTORY OF PHILOSOPHY*, Τομ. 13, Τεύχος 2, σελ. 410-413 [ISSN: 0960-8788]

2005 'Affect as the Space of the Political': Κριτικό σημείωμα για τα Anthony Cascardi, *Consequences of Enlightenment*, Cambridge: Cambridge University Press, 1999 και Catherine Chaliel, *What Ought I to do? Morality in Kant and Levinas*, translated by Jane Marie Todd, Ithaca & London: Cornell University Press, 2002 δημοσιευμένο στο *PLI: THE WARWICK JOURNAL OF PHILOSOPHY*, Τομ. 16, σελ. 209-229 [ISBN: 1897646 12 7]

2005 Βιβλιοκριτική του Heiner Bielefeldt, *Symbolic Representation in Kant's Practical Philosophy*, Cambridge: Cambridge University Press, 2003 στο *DIALOGUE: CANADIAN PHILOSOPHICAL REVIEW*, Τόμος 44, νο. 4, σελ. 802-804

2004 Βιβλιοκριτική του Howard Williams, *Kant's Critique of Hobbes*, Cardiff: University of Wales Press, 2003 στο *PHILOSOPHY IN REVIEW/Canadian Philosophical Reviews*, Τομ. 25, Τεύχος 4, σελ. 310-312

- Άλλες αναφορές σε άρθρα:

2016 (28-2-2016) Βιβλιοπαρουσίαση του J.F. Spitz, *Γιατί πρέπει να αγωνιζόμαστε κατά των ανισοτήτων;* Πόλις, για την *Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ*

2008 (21/12/2008) «Το ηθικό πλαίσιο του πολέμου» κριτική στο βιβλίο του Κ. Παπαγεωργίου, *Πόλεμος και Δικαιοσύνη* στο *Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ*, Τέχνες και Γράμματα, σελ. 10

2003 (11/07/2003), «Τρομοκρατία, Αριστερά και Δημοκρατία» στο *ANTI: Δεκαπενθήμερη Πολιτική και Πολιτιστική Επιθεώρηση*, τευχ. 792, σελ. 59-62.

2001 (28/10/2001) «Η επιστροφή της Μεταφυσικής» στην *ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΑΥΓΗ*, τμήμα «Ενθέματα»

1997 «Μισώ τους Αποχαιρετισμούς» στο *Thirteen Writers Write*, Αργυροηλιοπούλου (επιμ.) (δίγλωσση έκδοση στην Ελληνική και τη Γερμανική γλώσσα), Αθήνα/Βερολίνο.

1995 «Η φθορά των λέξεων» στο *Γνώση και Γνώμη*, έκδοση της Ένωσης Επιστημόνων Ν. Καρδίτσας, Καρδίτσα, Ελλάδα.

1994 «Σε αναζήτηση της ανθρώπινης φύσης» στο *Γνώση και Γνώμη*, έκδοση της Ένωσης Επιστημόνων Ν. Καρδίτσας Καρδίτσα, Ελλάδα.

Ανακοινώσεις σε Συνέδρια/συμμετοχή σε workshops/σεμινάρια

- Μετά από πρόσκληση

2022 «Μικρασιατική καταστροφή, Μεγάλη Ιδέα και πρόσφυγες: όταν ο κοσμοπολιτισμός σε επισκέπτεται στο σπίτι σου», ανακοίνωση στο συνέδριο με θέμα «Αναγκαστικές μετακινήσεις πληθυσμών», Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος, 3-12-2022.

2021 «Δημόσια υγεία και ιδιωτικός βίος», ομιλία στο πλαίσιο των σεμιναρίων που διοργανώνει το Μουσείο Ιατρικής Κρήτης (Ιατρική Σχολή ΠΚ) και το Κέντρο Ερευνών για τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες (ΚΕΜΕ) του ΠΚ, 20 Δεκεμβρίου

2021 «Ο Ρώλος για την διαγενεακή δικαιοσύνη και το φυσικό περιβάλλον», Συνέδριο για τα 50 χρόνια από την δημοσίευση του *Θεωρία της Δικαιοσύνης*, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τμήμα Φιλοσοφίας, 10-12 Δεκεμβρίου.

2021 «Αυτονομία, δικαιοπρακτική ικανότητα και ψυχική υγεία», εισήγηση στο 10^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας, «Επ' αρωγή», Ηράκλειο Κρήτης, διοργάνωση Περιφέρεια Κρήτης, 19-10-2021.

2020 «Η αρχή της αλληλεγγύης στην ΕΕ: η περίπτωση της πολιτικής ασύλου» εισήγηση - Workshop στο Ελληνικό Ινστιτούτο Αμυντικής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ), 6 Φεβρουαρίου.

2019 'Reclaiming cosmopolitan citizenship: migrants' protests and border controls' ανακοίνωση στο συνέδριο με τίτλο «Migrations», University of Crete Research Center, 18-10-2019, Ρέθυμνο, Κρήτη

2019 "Global Justice and Equality" paper presentation in IVR 2019, Luzern, Switzerland, 10-7-2019.

2019 «Ενοχή, ποινή και ελευθερία της βούλησης: η περίπτωση του H.L.A. Hart», ανακοίνωση στο συνέδριο «Ελεύθερη βούληση και ηθική υπευθυνότητα», ΦΚΣ, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Απρίλιος 2019

2013 'Autonomy and Duties regarding non-human nature', Summer School, 'Bioethics in Context II', Rethymno, Crete, September

2010 «Κλιματική Αλλαγή και Κοινωνική Δικαιοσύνη' στο 6^ο Retreat Βιοηθικής, Πλακιάς Ρεθύμνου, 23-25 Σεπτέμβρη

2009 «Αυτονομία και αναστοχασμός» στο 5^ο Retreat Βιοηθικής, Πλακιάς Ρεθύμνου, Κρήτη, 26-28 Σεπτέμβρη

2007 'W. Benjamin' s story-teller and the question of community', ανακοίνωση στην ημερίδα για το έργο του Walter Benjamin, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Αγγλικής Φιλολογίας, 11 Μαΐου

2005 'Multiculturalism on Export: On applied nation-building in the Balkans' ανακοίνωση στο συνέδριο Towards New Balkan Cultural Studies, Πανεπιστήμιο Bilgi, Σουηδικό Προξενείο - Κωνσταντινούπολη, Τουρκία, 27-30 Οκτωβρίου

- Με δήλωση συμμετοχής

2018 «Συντηρητισμός, Αξιοδότηση και Ανθρώπινη Ενίσχυση», ανακοίνωση στο 10^ο Retreat του ΠΜΣ «Βιοηθική», Ρέθυμνο, Οκτώβριος

2016 «Τόλμησε να μην γνωρίσεις». Το δικαίωμα στην άγνοια των γενετικών πληροφοριών: αυτονομία, ιδιωτικότητα και δικαιώματα άλλων», ανακοίνωση στο 9^ο Retreat του ΠΜΣ «Βιοηθική», Ρέθυμνο 21-23 Οκτωβρίου

2016 'Global justice and civil disobedience' ανακοίνωση στο Association for Legal and Political Philosophy Annual Conference, Λονδίνο, London School of Economics & Political Science, Ιούνιος

2014 «Η δύναμη του μέλλοντος και η Βιοηθική» ανακοίνωση στο 8^ο Retreat του ΠΜΣ «Βιοηθική», Ρέθυμνο 10-12 Οκτωβρίου

2013 'Contestatory cosmopolitanism' ανακοίνωση στο συνέδριο με θέμα *Critical Foundations of Cosmopolitanism*, New Europe College, Bucharest, Ρουμανία, 1-2 Νοέμβρη

2013 'Contestatory cosmopolitan citizenship' ανακοίνωση στο Πανεπιστήμιο John Cabot, Ρώμη, Ιταλία, 11-13 Οκτωβρίου, Συνέδριο με τίτλο 'Cosmopolitanism and Conflict'.

2012 «Ο Ρουσσώ για τον πόλεμο και την ειρήνη», ανακοίνωση στο συνέδριο για τα 300 χρόνια από τη γέννηση του Ρουσσώ, ΕΚΠΑ, Νοέμβρης 2012

2012 Global Justice: Norms and Limits, University of Bucharest, Department of Philosophy

2011 'Republican citizenship and public use of reason from a cosmopolitan point of view' ανακοίνωση στο συνέδριο με θέμα *Cosmopolitanism*, New Europe College, Bucharest, Ρουμανία, 20-21 Οκτώβρη

2010 'Human rights, international law and modern republican theory' Workshops in Political Theory, Manchester Metropolitan University, 1-3 Σεπτεμβρίου

2008 'Neutrality, religious symbols, and European public sphere' ανακοίνωση στο EuroEthos conference, University of West Bohemia, Pilzen, Czech Republic, 27-29 Αυγούστου.

2007 'Cosmopolitanism and Social Justice' ανακοίνωση στο Global Social Justice Conference, Centre for Global Ethics, University of Birmingham, UK, (3-5 Sept, 2007)

2006 'Republican Cosmopolitanism: freedom and responsibility' ανακοίνωση στο 18th INTERNATIONAL CONFERENCE OF PHILOSOPHY: «VALUES AND JUSTICE IN THE GLOBAL ERA», (Greece – Kavala, 20th -27th of July 2006)

2006 'Deleuze and Kant on the notion of a transcendental field' ανακοίνωση στο συνέδριο για τη φιλοσοφία του Gilles Deleuze, University of Greenwich, Philosophy Dept., London, UK, 1st of July

2005 'Kant on Reason's need and publicity' ανακοίνωση στο Xth International Kant Congress, Sao Paulo, University of Sao Paulo, Philosophy Dept., Brazil, 4-9 September 2005.

2005 'Rawls and Kant on the public use of reason' ανακοίνωση στο 'Brave New World' Conference in Political Theory, Manchester Centre for Political Theory, University of Manchester, June 28-29

2005 'Difference and Toleration: on the ban of Muslim headscarves in French public schools' ανακοίνωση στο 6th Graduate Conference in Political Theory, University of Essex, Dept. of Government, 13-14 May

2005 'Cultural Identity and constitutive citizenship in the emerging European polity' ανακοίνωση στο συνέδριο 'Making use of Culture', Cultural Theory Institute, Πανεπιστήμιο του Manchester, Ιανουάριος 2005

2004 'Law and Difference: Creating the 'third space' through the ban of headscarves in French public schools?' ανακοίνωση στο συνέδριο 'Third Space Seminar' Πανεπιστήμιο του Lund/Πανεπιστήμιο του Malmö, Σουηδία, 26-28 Νοεμβρίου

2004 'Kant on the rationality of moral judgment' ανακοίνωση στο Διεθνές Συνέδριο για τον Kant επί τη ευκαιρία του εορτασμού της συμπλήρωσης 200 χρόνων από το θάνατό του, Πανεπιστήμιο Allameh Tabatabaïi, Τμήμα Φιλοσοφίας, Τεχεράνη, Ιράν, 20-22 Νοεμβρίου.

2004 'Kant's notion of 'independence' as political freedom' ανακοίνωση στο 'Διεθνές Συμπόσιο για τον Kant', Πανεπιστήμιο Mugla, Τμήμα Φιλοσοφίας - Τουρκία, 6-8 Οκτωβρίου.

2003 'Kant, Arendt and Political Theory' ανακοίνωση στο 4^ο Συνέδριο Πολιτικής Θεωρίας, Πανεπιστήμιο του Essex, Τμήμα Government, 9 Μαΐου.

Διάχυση στην Κοινωνία

2022 Βιβλιοπαρουσίαση περιοδικού *SIGNUM* που εκδίδεται από τον Τομέα ΑΚΕΔ του ΕΜΠ, Ελληνοεκδοτική, 13 Δεκεμβρίου.

2021 «Είμαστε αυτόνομοι ή αθεράπευτα τρωτοί; Με αφορμή το βιβλίο της C. Pelluson, *Η Ηθική της Υπόληψης*», συζήτηση στο πλαίσιο των συναντήσεων «Η φιλοσοφία συναντά την κοινωνία», διοργάνωση Δήμος Ιωαννιτών και Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τμήμα Φιλοσοφίας, Πολιτιστικός Χώρος, Παλαιά Σφαγεία, Ιωάννινα, 13 Δεκεμβρίου.

2020 «Κοινωνία και πολιτική ανυπακοή» συνέντευξη στην Μ. Παπαδοδημητράκη για το περιοδικό *ΣΧΕΔΙΑ*, τεύχος 78 (Φεβρουάριος)

2018 (6-7-2018) «Η σχέση του ανθρώπου με τη Φύση» συνέντευξη στον Νίκο Κοσμαδάκη για την *ΝΕΑ ΚΡΗΤΗ*

2018 (17-5-2018) «Η Βαβέλ ως ευκαιρία» ομιλία στην Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων στα πλαίσια της έκθεσης «Εικαστικοί των Χανίων ερμηνεύουν τον Πύργο της Βαβέλ»

<http://www.haniotika-nea.gr/i-vavel-os-efkeria/>

2017 (25-10-2017) «Κλιματική αλλαγή - Ηθική και Δημοκρατία» ομιλία στο Πολύκεντρο Νεολαίας του Δήμου Ηρακλείου Κρήτης που διοργάνωσε το «Συμπόσιο Πολιτισμού».

2010 (30/10/2010) «Ανάπτυξη και ευημερία με σωστό κλίμα» συνέντευξη στον Παναγιώτη Γεωργουδή για την *ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ*

Γλώσσες

1. Αγγλικά: Ευχέρεια
2. Γαλλικά: Superieur II (1995), Certificat Pratique de Langue Francaise (1990).
3. Ιταλικά: Diploma Superiore Di Lingua Italiana (Dante Aligheri, Firenze, 1995).
4. Γερμανικά: Βασικό επίπεδο, παθητική γνώση

Συμμετοχή σε Επαγγελματικούς και Ακαδημαϊκούς Συλλόγους

1. Μέλος-αντιπρόσωπος για την Ελλάδα της United Kingdom KANT SOCIETY (2011 -)
2. Μέλος του Global Studies Association (<http://www.globalstudiesassociation.org>)
2. Μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών (από το 1999).

3. Γενικός Γραμματέας της Ευρωπαϊκού Συλλόγου Φοιτητών Νομικής (ELSA) (1995)

Σύνοψη της Διδακτορικής Διατριβής

Η διδακτορική διατριβή πραγματεύεται τη θεώρηση του Ιμμάνουελ Καντ για την κριτική δύναμη και τη φύση της κανονιστικότητας. Η βασική θέση είναι διττή: α) η κανονιστική δέσμευση είναι πάντοτε ενσώματη και ενική και όχι προϊόν θεωρητικής πεποίθησης. Αν και ενσώματη είναι ξεκάθαρα μη εμπειρική, γεγονός το οποίο αντανακλά β) ότι η αρχή της κριτικής δύναμης (αναστοχαστική κρίση) δε βασίζεται ούτε σε μια θεμελιοκρατική αρχή ούτε αντίθετα αιωρείται σε κενό, αλλά είναι, ως προς τη φύση της, προσανατολιστική. Αυτή η τελευταία άποψη δείχνει προς το Καντιανό αίσθημα του προσανατολισμού, το οποίο δεν αναφέρεται μόνο σε έναν ήδη εδραιωμένο νοηματικό ορίζοντα, αλλά δημιουργεί τον ορίζοντα αυτό. Ο προσανατολισμός, όντας στο επίκεντρο του αυτο-αναστοχασμού μας, είναι και αυτός ενσώματος και ενικός, και περιλαμβάνεται στο «γεγονός του Λόγου» [*Faktum der Vernunft*], το οποίο όμως δε μοιάζει με «εμπειρικό γεγονός» ή με «κανονιστικό (ηθικό) γεγονός».

Το τελευταίο αναφέρεται μάλλον σε έναν τρόπο [*modus*] ύπαρξης, ήτοι στην παραπέρα θεματοποίηση του συσχετισμού της νόησής μας με ένα γνωστικό αντικείμενο, και η οποία προσθέτει αναγκαιότητα και θεμελιώνει την κανονιστικότητα. Η τροπικότητα αυτή προμηθεύει τη μετάβαση από το πιθανό στο πραγματικό, επιβεβαιώνοντας την Καντιανή θέση ότι η θεμελιώδης διχοτομία μεταξύ έννοιας και εποπτείας δεν είναι λογική, αλλά μεταφυσική. Ο τρόπος περνά μέσω “σχημάτων” και “συμβόλων” ως ενδιάμεσα στον τρόπο με τον οποίο συγκροτείται φαντασιακά η σύνδεση μεταξύ έννοιας και εποπτείας.

Η κανονιστική δέσμευση, αναλόγως, δεν είναι πλήρως ιδεατή αλλά κρατά μία συμβολική αξία, κάτι που την καθιστά ανοικτή στην επικοινωνία. Άρα, αντί να μένει εσωστρεφής, ως τρόπος νόησης του εαυτού, αποκαλύπτεται τώρα ως μέρος της κανονιστικής (αν και όχι ηθικής) ιδέας του *sensus communis*, το οποίο κατευθύνει τον προσανατολισμό μας. Είναι εδώ που ο Καντ εντοπίζει μια διακριτή (ισχνή) κανονιστικότητα της συμμετοχής μας σε μία κοινότητα, αναγνωρίζοντας όχι μόνο την κοινωνική προέλευση (περιορισμό) του προσανατολισμού μας, αλλά και την ικανότητα να τον υπερβαίνουμε (συνειδητοποίηση και αλλαγή του).